

Προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και της κοινωνικής καινοτομίας στην ΕΕΚ για τη βελτίωση της πρόσβασης των κωφών εκπαιδευομένων στην αγορά εργασίας

2022-1-PL01-KA220-VET-000086953

Πρακτικό εγχειρίδιο

©3D4DEAF

Ακρωνύμιο έργου:

3D4DEAF

Τίτλος έργου:

Πρωώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και της κοινωνικής καινοτομίας στην ΕΕΚ για τη βελτίωση της πρόσβασης των κωφών εκπαιδευομένων στην αγορά εργασίας

Αριθμός έργου: 2022-1-PL01-KA220-VET-000086953

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ:

- Συντονιστής-εταίρος:
 - SPOLECZNA AKADEMIA NAUK, Πολωνία – <https://san.edu.pl>
- Εταίροι
 - A & A Emphasys Interactive Solutions Ltd, Κύπρος - www.emphasyscentre.com
 - European Digital Learning Network ETS, Ιταλία – www.dlearn.eu
 - Fondazione Istituto dei Sordi di Torino ONLUS, Ιταλία - www.istitutosorditorino.org/index.php/it/
 - Stowarzyszenie Rozwoju «Pitagoras», Πολωνία – <https://www.pitagoras.org.pl/>
 - Instituto Hispano Americano de la Palabra, Ισπανία – <https://www.gaudem.es/>
 - ΑΙΝΤΕΚ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, Ελλάδα - <https://trainingcentre.gr/>

Ιστότοπος:

<https://3d4deafproject.eu/>

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή	3
2. Γλωσσάριο	4
3. Εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτές/-τριες ΕΕΚ.....	5
Περιγραφή.....	5
Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές	6
4. Εκπαιδευόμενοι/-ες ΕΕΚ.....	11
Περιγραφή.....	11
Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές	12
5. Επιχειρηματίες.....	17
Περιγραφή.....	17
Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές	17

1. Εισαγωγή

Η ένταξη των κωφών ατόμων στην αγορά εργασίας αποτελεί σημαντική πρόκληση. Στην Ευρώπη, πάνω από το 50% των εκατομμυρίων ατόμων με απώλεια ακοής είναι άνεργα, ενώ όσα εργάζονται τείνουν να απασχολούνται σε χαμηλά αμειβόμενες και ανειδίκευτες θέσεις εργασίας. Σήμερα, οι ευκαιρίες εκπαίδευσης για τα άτομα με σοβαρά προβλήματα ακοής στην Ευρώπη είναι πολύ περιορισμένες και επικεντρώνονται κυρίως στη σχολική εκπαίδευση και τη μαθητεία και λιγότερο στη μακροχρόνια απασχόληση.

Για τον λόγο αυτό, το παρόν πρακτικό εγχειρίδιο στοχεύει στην παροχή υποστήριξης και ενδυνάμωσης για την αγορά εργασίας, ιδίως στη Βιομηχανία 4.0, στις ακόλουθες ομάδες-στόχους:

- Εκπαιδευτικοί/Εκπαιδευτές/-τριες ΕΕΚ
- Εκπαιδευόμενοι/-ες ΕΕΚ
- Επιχειρηματίες

Η απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων κοινωνικής επιχειρηματικότητας βοηθά τα άτομα με προβλήματα ακοής και τους/τις επαγγελματίες που εργάζονται μαζί τους (εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές/-τριες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και επιχειρηματίες) να ενταχθούν καλύτερα στην ψηφιοποιημένη αγορά εργασίας.

Προτού η κοινοπραξία του έργου 3D4DEAF συντάξει το εν λόγω εγχειρίδιο, διεξήγαγε μια δευτερογενή έρευνα προκειμένου να περιγράψει τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της ψηφιοποίησης όπως και τη θέση των κωφών ατόμων στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Επίσης, συστάθηκαν ομάδες εστίασης με ομάδες-στόχους σε κάθε χώρα-εταίρο (Πολωνία, Ισπανία, Κύπρος, Ελλάδα και Ιταλία) με στόχο την καταγραφή των αναγκών και των απόψεων των ατόμων αυτών.

Ακολουθεί μια ενότητα με συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές για κάθε ομάδα-στόχο σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης των ατόμων με κώφωση/απώλεια ακοής με σκοπό την αποτελεσματική τους ένταξη στην αγορά εργασίας.

2. Γλωσσάριο

Απώλεια ακοής

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), ένα άτομο θεωρείται ότι έχει απώλεια ακοής όταν δεν μπορεί να ακούσει τόσο καλά όσο ένα άτομο με κανονική ακοή, δηλαδή με όριο ακοής 20 ντεσιμπέλ ή περισσότερο και στα δύο αυτιά. Η απώλεια ακοής μπορεί να είναι ήπια, μέτρια, σχετικά σοβαρή, σοβαρή ή βαριά και μπορεί να επηρεάζει είτε το ένα είτε και τα δύο αυτιά. Οι κυριότερες αιτίες απώλειας ακοής περιλαμβάνουν συγγενή ή πρώιμη παιδική απώλεια ακοής, χρόνιες λοιμώξεις του μέσου ωτός, απώλεια ακοής που προκαλείται από θόρυβο, απώλεια ακοής που σχετίζεται με την ηλικία και ωτοτοξικά φάρμακα που βλάπτουν το εσωτερικό του αυτιού.¹

Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ)

Η Eurostat ορίζει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η οποία συντομογραφείται ως ΕΕΚ και συχνά αποκαλείται εν συντομία επαγγελματική κατάρτιση, ως την εκπαίδευση σε δεξιότητες και τη μετάδοση γνώσεων που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο επάγγελμα ή ειδικότητα όπου ο εκπαιδευόμενος/-η ή ο εργαζόμενος/-η επιθυμεί να συμμετάσχει.

Η επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να διεξάγεται σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα ως μέρος της δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή να αποτελεί μέρος της αρχικής επιμόρφωσης κατά την πρόσληψη, π.χ. με τη μορφή της μαθητείας, ή ως συνδυασμός τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης εντός του χώρου εργασίας.²

Επιχειρηματικότητα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει την επιχειρηματικότητα ως την αξιοποίηση ευκαιριών και ιδεών και τη μετατροπή τους σε αξία για άλλους/-ες, η οποία μπορεί να είναι οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική. Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα για το πώς η ΕΕ υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα στη διεύθυνση https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/supporting-entrepreneurship_en

Βιομηχανία 4.0

Η IBM, μια από τις μεγαλύτερες και παλαιότερες εταιρείες πληροφορικής στον κόσμο, υποστηρίζει ότι η Βιομηχανία 4.0 φέρνει επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες κατασκευάζουν, βελτιώνουν και διανέμουν τα προϊόντα τους. Οι κατασκευαστικές εταιρείες ενσωματώνουν νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου των πραγμάτων (IoT), του υπολογιστικού νέφους (cloud) και των αναλυτικών στοιχείων αλλά και της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανικής μάθησης αρχικά στις εγκαταστάσεις παραγωγής τους και μετέπειτα σε όλες τις δραστηριότητές τους.³

¹ https://www.who.int/health-topics/hearing-loss#tab=tab_1

² [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Vocational_education_and_training_\(VET\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Vocational_education_and_training_(VET))

³ <https://www.ibm.com/topics/industry-4-0>

3. Εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτές/-τριες ΕΕΚ

Περιγραφή

Στον δυναμικό χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στο μέλλον των εκπαιδευομένων τους, συμπεριλαμβανομένων των κωφών ή βαρήκων ατόμων. Ως εκπαιδευτής/-τρια ή εκπαιδευτικός ΕΕΚ έχετε την αποστολή να μεταδώσετε τεχνικές γνώσεις αλλά και να καλλιεργήσετε την αυτοπεποίθηση, τις δεξιότητες και τα κίνητρα των κωφών εκπαιδευομένων που είναι απαραίτητα για την επιτυχημένη είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Το παρόν εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για να σας παρέχει πολύτιμες γνώσεις, στρατηγικές και ενέργειες που θα ενδυναμώσουν και θα βοηθήσουν τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ές σας και θα τους/τις εξοπλίσουν με την αυτοπεποίθηση και τις ικανότητες που χρειάζονται για γρήγορη και σίγουρη εύρεση εργασίας.

Στη διαρκώς εξελισσόμενη αγορά εργασίας, όπου η διαφορετικότητα και η συμπερίληψη αποκτούν όλο και μεγαλύτερη αξία, οι εκπαιδευτές/-τριες και οι εκπαιδευτικοί ΕΕΚ πρωτοστατούν στον μετασχηματισμό των εκπαιδευτικών εμπειριών για όλους τους εκπαιδευομένους/-ες, συμπεριλαμβανομένων των κωφών ή βαρήκων ατόμων. Ο ρόλος που διαδραματίζετε στην προετοιμασία αυτών των εκπαιδευομένων για την αγορά εργασίας είναι πολυδιάστατος και εκτείνεται πέρα από τα όρια της σχολικής αίθουσας. Δεν είστε απλώς εκπαιδευτικοί, είστε μέντορες, υποστηρικτές/-τριες και φορείς αλλαγής. Το παρόν εγχειρίδιο αναγνωρίζει την αξία της αποστολής σας και φιλοδοξεί να σας εξοπλίσει με τις γνώσεις και στρατηγικές που είναι απαραίτητες ώστε να εμπνεύσετε και να υποστηρίξετε τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ες στην αρχή της επαγγελματικής τους πορείας.

Τα κωφά άτομα, όπως όλοι/-ες, διαθέτουν μοναδικά ταλέντα και φιλοδοξίες, ενώ μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στο εργατικό δυναμικό. Ωστόσο στην πορεία ενδέχεται να αντιμετωπίσουν εμπόδια και προκαταλήψεις. Ως εκπαιδευτές/-τριες και εκπαιδευτικοί ΕΕΚ, η δέσμευσή σας για συμπερίληψη, ίσες ευκαιρίες και εξατομικευμένη υποστήριξη μπορεί να κάνει τη διαφορά. Το εγχειρίδιο αυτό παρουσιάζει πρακτικές προσεγγίσεις, οι οποίες βασίζονται σε βέλτιστες πρακτικές και πραγματικές εμπειρίες, που διευκολύνουν την εύρεση εργασίας για τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ές σας ενισχύοντας παράλληλα την αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμησή τους. Μαζί, μπορούμε να διαμορφώσουμε μια αγορά εργασίας που ακμάζει χάρη στη διαφορετικότητα, όπου οι μοναδικές προοπτικές και ικανότητες των κωφών ατόμων εκτιμώνται και εντάσσονται ουσιαστικά στον κοινωνικό ιστό.

Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές

Ακολουθούν ορισμένες συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές για τους εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές/-τριες της ΕΕΚ.

Συμβουλή 1: Διαμορφώστε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον

Η δημιουργία μιας συμπεριληπτικής και φιλόξενης ατμόσφαιρας στην τάξη είναι το πρώτο βήμα για την παρακίνηση των κωφών εκπαιδευομένων. Ενισχύστε την αίσθηση του ανήκειν μέσω της προώθησης της ανοιχτής επικοινωνίας, της προτροπής για υποβολή ερωτήσεων και του σεβασμού των επιμέρους ιδιαίτερων μαθησιακών στυλ. Βεβαιωθείτε ότι το διδακτικό υλικό και η τεχνολογία σας είναι προσβάσιμα και λάβετε υπόψη σας τις διαφορετικές ανάγκες των εκπαιδευομένων σας. Η δημιουργία μιας υποστηρικτικής κοινότητας μέσα στην τάξη μπορεί να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο, καθώς προάγει την ιδέα ότι κάθε άτομο είναι σημαντικό στην αγορά εργασίας.

Συμβουλή 2: Καθορίστε σαφείς και εφικτούς στόχους

Οι σαφώς καθορισμένοι στόχοι συνιστούν συνήθως ισχυρό κίνητρο. Συνεργαστείτε με τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ές σας για να καθορίσετε τους εξατομικευμένους στόχους της σταδιοδρομίας τους. Διαιρέστε αυτούς τους στόχους σε εφικτά βήματα που δίνουν το αίσθημα της επίτευξης στην πορεία. Διαμορφώνοντας μια ξεκάθαρη πορεία προς την επιθυμητή σταδιοδρομία των εκπαιδευομένων σας ενισχύετε το κίνητρο και την αποφασιστικότητά τους για την αγορά εργασίας.

Συμβουλή 3: Ενθαρρύνετε την αυτό-υποστήριξη

Ενδυναμώστε τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ές σας μαθαίνοντάς τους πώς να υπερασπίζονται τον εαυτό τους σε εκπαιδευτικά και εργασιακά περιβάλλοντα. Εφοδιάστε τους με στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας, όπως η χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών ή η διεκδίκηση κατάλληλων προσαρμογών, όταν είναι απαραίτητο. Καλλιεργώντας δεξιότητες αυτοϋποστήριξης, δεν ενισχύετε μόνο την αυτοπεποίθησή τους αλλά τους/τις προετοιμάζετε και για τις προκλήσεις που πιθανόν να αντιμετωπίσουν κατά την αναζήτηση εργασίας και τη σταδιοδρομία τους εν γένει.

Συμβουλή 4: Δώστε έμφαση στις μεταβιβάσιμες δεξιότητες

Επισημάνετε τη σημασία των μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων που υπερβαίνουν τους εξειδικευμένους εργασιακούς ρόλους. Οι κοινωνικές δεξιότητες όπως η επικοινωνία, η ομαδική εργασία, η επίλυση προβλημάτων και η προσαρμοστικότητα, χαίρουν μεγάλης εκτίμησης από τους εργοδότες/-τριες. Προσαρμόστε το πρόγραμμα σπουδών σας ώστε να αναπτύξετε αυτές τις δεξιότητες των κωφών εκπαιδευομένων σας και να τους/τις δώσετε τη δυνατότητα να ξεχωρίσουν σε μια ανταγωνιστική αγορά εργασίας.

Συμβουλή 5: Συνδέστε τη μάθηση με εμπειρίες του πραγματικού κόσμου

Κάντε τη μάθηση ουσιώδη και χρήσιμη εντάσσοντας στη διδασκαλία σας εμπειρίες από τον πραγματικό κόσμο. Εξασφαλίστε τη συμμετοχή των κωφών εκπαιδευομένων σε θέσεις πρακτικής άσκησης, προγράμματα επιτόπιας παρακολούθησης εργασίας (job shadowing) ή σε εξειδικευμένα έργα για κάθε κλάδο. Αυτές οι ευκαιρίες πρακτικής εξάσκησης δεν ενισχύουν απλώς τις δεξιότητές τους αλλά επίσης τονώνουν την αυτοπεποίθησή και την αντίληψή τους για τον τομέα που έχουν επιλέξει.

Συμβουλή 6: Προσφέρετε καθοδήγηση και παραπέμψτε σε άτομα-πρότυπα

Συστήστε στους εκπαιδευόμενους/-ες κωφά άτομα που έχουν εξελιχθεί με επιτυχία στην αγορά εργασίας. Διοργανώστε εκδηλώσεις καθοδήγησης ή προσκαλέστε τους ως ομιλητές/-τριες για να μοιραστούν τις ιστορίες τους. Τα κωφά άτομα που προσοδεύουν σε διάφορα επαγγέλματα αποτελούν πρότυπα που εμπνέουν και παρακινούν τους εκπαιδευόμενους/-ες και αποδεικνύουν ότι οι στόχοι τους είναι εφικτοί.

Συμβουλή 7: Παρέχετε ολοκληρωμένη επαγγελματική καθοδήγηση

Καθοδηγήστε τους εκπαιδευόμενους/-ες καθ' όλη τη διαδικασία της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Βοηθήστε τους στη σύνταξη του βιογραφικού τους σημειώματος, στην προετοιμασία για μια συνέντευξη και στις στρατηγικές αναζήτησης εργασίας. Εφοδιάστε τους με τα απαραίτητα εργαλεία και τις γνώσεις προκειμένου να διαχειριστούν με αυτοπεποίθηση την υποβολή αιτήσεων για εργασία, τις συνεντεύξεις και τις αλληλεπιδράσεις στον χώρο εργασίας.

Συμβουλή 8: Καλλιεργήστε ένα συμπεριληπτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον

Προσφέρετε μια ποικιλία προσβάσιμων μαθησιακών πόρων προκειμένου να προωθήσετε τη συμπεριληψη στην τάξη σας. Χρησιμοποιήστε υπότιτλους στα βίντεο, γραπτές απομαγνητοφωνήσεις και οπτικά βοηθήματα για την υποστήριξη των κωφών εκπαιδευομένων σας. Προωθήστε τη συνεργατική

μάθηση, όπου εκπαιδευόμενοι/-ες διαφορετικών ικανοτήτων συνεργάζονται, διαμορφώνοντας μια υποστηρικτική και συμπεριληπτική ατμόσφαιρα.

Συμβουλή 9: Παραμείνετε ενημερωμένοι/-ες σχετικά με τις διαθέσιμες υποστηρικτικές τεχνολογίες

Φροντίστε να ενημερώνεστε για τις πλέον σύγχρονες διαθέσιμες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τα εργαλεία για κωφούς εκπαιδευόμενους/-ες. Εξοικειωθείτε με τις συσκευές επικοινωνίας, τις υπηρεσίες υποτιτλισμού σε πραγματικό χρόνο και άλλες υποστηρικτικές εφαρμογές ή λύσεις λογισμικού. Ενσωματώνοντας αυτές τις τεχνολογίες στις μεθόδους διδασκαλίας σας δίνετε τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους/-ές σας να έχουν πιο ανεξάρτητη πρόσβαση στις πληροφορίες.

Συμβουλή 10: Επιδοκιμάστε τη διαφορετικότητα και κάθε επίτευγμα

Αναγνωρίστε και επαινέστε τη διαφορετικότητα μέσα στην τάξη σας, συμπεριλαμβανομένων των επιτευγμάτων και της προόδου των κωφών εκπαιδευομένων σας. Αναδείξτε τις ιστορίες επιτυχίας τους για να εμπνεύσετε και να παρακινήσετε ολόκληρη την τάξη. Η διαμόρφωση μιας κουλτούρας συμπεριληψής και αναγνώρισης ενισχύει την αντίληψη ότι κάθε άτομο διαδραματίζει έναν πολύτιμο ρόλο στο εργατικό δυναμικό.

Συμβουλή 11: Προσβάσιμο υλικό μαθημάτων

Βεβαιωθείτε ότι το υλικό του μαθήματος, συμπεριλαμβανομένων των εγχειριδίων, των φυλλαδίων και των ηλεκτρονικών πηγών, είναι προσβάσιμο στους κωφούς εκπαιδευόμενους/-ες. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή ψηφιακών εκδόσεων με δυνατότητες μετατροπής κειμένου σε ομιλία ή τη χρήση συστημάτων διαχείρισης μάθησης με ενσωματωμένες λειτουργίες προσβασιμότητας.

Συμβουλή 12: Εξατομικευμένα σχέδια μάθησης

Συνεργαστείτε με κάθε κωφό εκπαιδευόμενο/-η ξεχωριστά για να δημιουργήσετε ένα εξατομικευμένο σχέδιο μάθησης που να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες και τους στόχους του/της. Προσαρμόστε τις μεθόδους διδασκαλίας, τις αξιολογήσεις και τις υποστηρικτικές σας υπηρεσίες ώστε να ανταποκρίνονται στα εν λόγω σχέδια.

Συμβουλή 13: Συνεργαστείτε με τις υπηρεσίες υποστήριξης

Συνεργαστείτε στενά με υπηρεσίες που υποστηρίζουν τον οργανισμό σας, όπως τα κέντρα υποστήριξης ατόμων με αναπηρία και οι διερμηνείς νοηματικής γλώσσας. Οι παραπάνω επαγγελματίες μπορούν να

προσφέρουν πολύτιμη βοήθεια ώστε οι κωφοί εκπαιδευόμενοι/-ες να επωφεληθούν από τις απαραίτητες προσαρμογές.

Συμβουλή 14: Χρησιμοποιήστε αποτελεσματικά οπτικά βοηθήματα

Προσθέστε οπτικά βοηθήματα, διαγράμματα και πληροφοριογραφήματα (infographics) στο διδακτικό σας υλικό για να ενισχύσετε τα επίπεδα κατανόησης. Τα οπτικά στοιχεία συμβάλλουν στη μετάδοση πληροφοριών με μεγαλύτερη σαφήνεια στους εκπαιδευόμενους/-ες που βασίζονται σε οπτικά ερεθίσματα.

Συμβουλή 15: Ενθαρρύνετε την υποστήριξη από ομότιμους/-ες

Καλλιεργήστε την αίσθηση της κοινότητας και της αλληλοϋποστήριξης μέσα στην τάξη. Ενθαρρύνετε τη συνεργασία και την αλληλοϋποστήριξη μεταξύ των εκπαιδευομένων δημιουργώντας ένα συμπεριληπτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον, όπου κάθε άτομο επωφελείται από τις εμπειρίες των άλλων.

Συμβουλή 16: Διατηρήστε τακτική επικοινωνία και προβείτε σε τακτικούς ελέγχους

Προγραμματίστε τακτικές ατομικές συνεδρίες ελέγχου με τους κωφούς εκπαιδευομένους/-ές σας για να συζητήσετε σχετικά με την πρόδοό τους, να αντιμετωπίσετε τους προβληματισμούς τους και να παρέχετε εποικοδομητική κριτική. Η ανοιχτή επικοινωνία συμβάλλει στον άμεσο εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων.

Συμβουλή 17: Χρησιμοποιήστε σενάρια από τον πραγματικό κόσμο

Χρησιμοποιήστε πραγματικά σενάρια και περιπτωσιολογικές μελέτες στα μαθήματά σας για να αναδείξετε την πρακτική εφαρμογή του περιεχομένου σας. Η συγκεκριμένη προσέγγιση καθιστά το υλικό σας πιο ενδιαφέρον και σχετικό με τους κωφούς εκπαιδευόμενους/-ες.

Συμβουλή 18: Ευαισθητοποίηση

Σκεφτείτε να προσφέρετε κάποιες συνεδρίες εκπαίδευσης με στόχο την ευαισθητοποίηση ολόκληρης της τάξης ώστε να διευκολύνετε την κατανόηση και την ενημέρωση σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κωφά άτομα. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργήσετε ένα περιβάλλον ενσυναίσθησης και αλληλεγγύης μέσα στην τάξη.

Συμβουλή 19: Παραμείνετε ενημερωμένοι/-ες σχετικά τα πρότυπα προσβασιμότητας

Ενημερωθείτε για τα ισχύοντα πρότυπα προσβασιμότητας και τις βέλτιστες πρακτικές. Εξοικειωθείτε με κανονισμούς όπως ο νόμος των ΗΠΑ για τα άτομα με αναπηρίες (ADA) για να διασφαλίσετε ότι το διδακτικό υλικό και οι μέθοδοι σας συμμορφώνονται με τις νομικές προδιαγραφές.

Συμβουλή 20: Ενθαρρύνετε τις δεξιότητες αυτοϋποστήριξης

Ενδυναμώστε τους κωφούς εκπαιδευόμενους/-ές σας ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τον εαυτό τους. Διδάξτε τους πώς να επικοινωνούν τις ανάγκες τους, να αιτούνται προσαρμογές και να επιδιώκουν δυναμικά την υποστήριξη που χρειάζονται τόσο μέσα στην τάξη όσο και στο μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον.

4. Εκπαιδευόμενοι/-ες ΕΕΚ

Περιγραφή

Για τα κωφά και βαρήκοα άτομα που ακολουθούν τον δρόμο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), το ταξίδι προς την αγορά εργασίας μπορεί να αποτελέσει τόσο μια συναρπαστική ευκαιρία όσο και μια ιδιαίτερη πρόκληση. Ως κωφός εκπαιδευόμενος/-η ΕΕΚ, συνεισφέρετε με πλούσιο δυναμικό και ταλέντο, για αυτό και δικαιούστε να εκπληρώσετε κάθε σας προσδοκία. Το παρόν εγχειρίδιο είναι ειδικά σχεδιασμένο για να σας εφοδιάσει με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που απαιτούνται όχι μόνο για να περιηγηθείτε αποτελεσματικά στην αγορά εργασίας αλλά και για να αναδειχθείτε ως ένας ανταγωνιστικός και γεμάτος αυτοπεποίθηση υποψήφιος/-α. Η διαδρομή σας έχει ιδιαίτερη σημασία και με τη σωστή καθοδήγηση μπορείτε να ξεπεράσετε τα εμπόδια και να κάνετε τα επαγγελματικά σας όνειρα πραγματικότητα.

Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην απασχόληση είναι ένα κρίσιμο βήμα στη ζωή σας και θα πρέπει να συνειδητοποιήσετε τον ρόλο που διαδραματίζει στο μέλλον σας. Παρόλο που μπορεί να συναντήσετε προκλήσεις, οι δυνατότητές σας για επιτυχία είναι απεριόριστες. Αυτό το εγχειρίδιο αναγνωρίζει τη μοναδική σας διαδρομή και τις ποικίλες δεξιότητες και εμπειρίες που συνεισφέρετε στο εργατικό δυναμικό. Αποτελεί έναν οδικό χάρτη που έχει σχεδιαστεί για να σας βοηθήσει να ξεκλειδώσετε πλήρως τις δυνατότητές σας και να εξελιχθείτε σε έναν κόσμο επαγγελματικών ευκαιριών. Θα μελετήσουμε μαζί πρακτικές συμβουλές, στρατηγικές και δράσεις που δεν θα ενισχύσουν απλώς τις ικανότητές σας στην αναζήτηση απασχόλησης αλλά θα σας δώσουν τη δυνατότητα να ξεχωρίσετε έναντι του ανταγωνισμού σας στην αγορά εργασίας. Το ταξίδι της επαγγελματικής σας πορείας ξεκινά τώρα και είμαστε δίπλα σας για να σας υποστηρίξουμε σε κάθε σας βήμα.

Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές

Ακολουθούν χρήσιμες συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές για τους εκπαιδευόμενους/-ες της ΕΕΚ:

Συμβουλή 1: Να έχετε επίγνωση των δυνατών σημείων και των στόχων σας

Η επίγνωση των μοναδικών δεξιοτήτων, των δυνατών σημείων και των επαγγελματικών σας στόχων είναι το πρώτο βήμα προς μια επιτυχημένη ένταξη στην αγορά εργασίας. Αφιερώστε χρόνο για να σκεφτείτε τα ενδιαφέροντά σας όπως και τα σημεία υπεροχής σας. Προσδιορίστε τους κλάδους και τους ρόλους που ταιριάζουν στις φιλοδοξίες σας. Αυτή η συνειδητοποίηση θα κατευθύνει την αναζήτηση σας για εργασία ενισχύοντας παράλληλα την αυτοπεποίθησή σας όταν συζητάτε τη δυναμική σας συμβολή με πιθανούς εργοδότες/-τριες.

Συμβουλή 2: Δημιουργήστε ένα δίκτυο υποστήριξης

Μη διστάσετε να ζητήσετε υποστήριξη και καθοδήγηση από μέντορες, εκπαιδευτικούς, συμβούλους σταδιοδρομίας και συμφοιτητές/-τριές σας που έχουν διανύσει μια παρόμοια πορεία. Ένα ισχυρό δίκτυο υποστήριξης μπορεί να σας προσφέρει πολύτιμες γνώσεις, συμβουλές αλλά και ενδυνάμωση στην πορεία σας προς την αναζήτηση εργασίας. Μπορεί ακόμη και να σας βοηθήσει να εντοπίσετε ευκαιρίες απασχόλησης ή να σας φέρει σε επαφή με πιθανούς εργοδότες/-τριες.

Συμβουλή 3: Αναπτύξτε ισχυρές επικοινωνιακές δεξιότητες

Η αποτελεσματική επικοινωνία αποτελεί βασικό πλεονέκτημα στην αγορά εργασίας. Προσπαθήστε να βελτιώσετε τις επικοινωνιακές σας δεξιότητες, τόσο στον γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο, και σκεφτείτε το ενδεχόμενο εκμάθησης της νοηματικής γλώσσας ή άλλων τρόπων επικοινωνίας που ταιριάζουν στις ανάγκες σας. Η σαφής και αποτελεσματική επικοινωνία κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων όπως και εντός του εργασιακού περιβάλλοντος θα σας κάνει να ξεχωρίσετε ως επαγγελματίας και ικανός υποψήφιος/-α.

Συμβουλή 4: Παρουσιάστε δεόντως τα επιτεύγματά σας

Δημιουργήστε ένα ολοκληρωμένο βιογραφικό και ένα πορτφόλιο που να αναδεικνύει τα επιτεύγματα, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες σας. Προσαρμόστε το υλικό σας ανάλογα με τη θέση εργασίας για την οποία υποβάλλετε αίτηση, τονίζοντας τον τρόπο με τον οποίο τα προσόντα σας ταιριάζουν με τις εκάστοτε απαιτήσεις της θέσης. Η παροχή τεκμηρίων για τις ικανότητές σας θα εντυπωσιάσει τους δυναμικούς εργοδότες/-τριες και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά σας.

12

Συμβουλή 5: Μη σταματήσετε ποτέ να μαθαίνετε

Στη σημερινή ταχέως εξελισσόμενη αγορά εργασίας, η συνεχής μάθηση είναι το κλειδί για να παραμείνετε ανταγωνιστικοί/-ές. Εξετάστε το ενδεχόμενο να εγγραφείτε σε επιπλέον μαθήματα ή να λάβετε πιστοποιήσεις που σχετίζονται με τον τομέα που σας ενδιαφέρει. Έτσι θα ενισχύσετε τις γνώσεις σας αποδεικνύοντας παράλληλα στους δυνητικούς εργοδότες/-τριες τη δέσμευσή σας για επαγγελματική εξέλιξη.

Συμβουλή 6: Αναζητήστε συμπεριληπτικούς εργοδότες/-τριες

Οι εργοδότες/-τριες-στόχοι της έρευνας διακρίνονται για τη δέσμευσή τους στη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη. Τέτοιου είδους οργανισμοί είναι πιθανότερο να προσφέρουν ένα υποστηρικτικό και φιλόξενο εργασιακό περιβάλλον. Όταν εντοπίσετε εργοδότες/-τριες με τέτοια χαρακτηριστικά, επικοινωνήστε μαζί τους από μόνοι/-ες σας και εκφράστε το ενδιαφέρον σας να ενταχθείτε στην ομάδα τους.

Συμβουλή 7: Αναπτύξτε ανθεκτικότητα και αυτοπεποίθηση

Πιστέψτε στον εαυτό σας και στις ικανότητές σας. Η αναζήτηση εργασίας είναι μια πρόκληση και ενδέχεται να ενέχει μια σειρά από διαφορετικά εμπόδια. Καλλιεργήστε την ανθεκτικότητά σας και διατηρήστε μια θετική στάση. Η εμπιστοσύνη στις δεξιότητές σας και στην αξία που θα προσφέρετε σε έναν εργασιακό χώρο θα ξεχωρίσει στις συνεντεύξεις και στις αλληλεπιδράσεις σας με τους δυνητικούς εργοδότες/-τριές σας.

Συμβουλή 8: Δικτύωση και επαγγελματικές οργανώσεις

Εγγραφείτε στους επαγγελματικούς οργανισμούς που σχετίζονται με τον κλάδο που έχετε επιλέξει. Παρακολουθήστε εκδηλώσεις, εργαστήρια και συνέδρια που αφορούν τον συγκεκριμένο κλάδο για να δικτυωθείτε με επαγγελματίες και δυνητικούς εργοδότες/-τριες. Η ανάπτυξη ενός δικτύου μπορεί να σας εξασφαλίσει πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και να σας προσφέρει πολύτιμες γνώσεις σχετικά με την επαγγελματική σταδιοδρομία που έχετε επιλέξει.

Συμβουλή 9: Αναζητήστε θέσεις πρακτικής άσκησης και μαθητείας

Εξετάστε το ενδεχόμενο να υποβάλετε αίτηση για θέσεις πρακτικής άσκησης ή προγράμματα μαθητείας στον κλάδο που σας ενδιαφέρει. Οι ευκαιρίες αυτές προσφέρουν πρακτική εργασιακή εμπειρία και

πολλές φορές οδηγούν σε προσλήψεις πλήρους απασχόλησης. Μη διστάσετε να ζητήσετε προσαρμογές ώστε να εξασφαλίσετε ένα εργασιακό περιβάλλον που θα είναι υποστηρικτικό για εσάς.

Συμβουλή 10: Αναπτύξτε μια προσωπική επωνυμία

Δημιουργήστε και αναπτύξτε την προσωπική σας επωνυμία, η οποία περιλαμβάνει τις δεξιότητες, τις αξίες και την επαγγελματική σας ταυτότητα. Χρησιμοποιήστε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως το LinkedIn, για να παρουσιάσετε τα επιτεύγματά σας, να μοιραστείτε πληροφορίες σχετικά με τον κλάδο και να συνδεθείτε με δυνητικούς εργοδότες/-τριες. Μια ισχυρή διαδικτυακή παρουσία θα σας βοηθήσει να ξεχωρίσετε και να προσελκύσετε προσφορές εργασίας.

Συμβουλή 11: Κρατήστε τα επίπεδα κόπωσης στο ελάχιστο

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, ιδίως αν χρησιμοποιείτε ακουστικά βαρηκοΐας, ενδέχεται να εμφανίσετε ακουστική κόπωση, η οποία αυξάνεται σταδιακά με την πάροδο της ημέρας. Μάθετε να αναγνωρίζετε τα σημάδια της, όπως είναι το τρίψιμο των ματιών, ο πονοκέφαλος κ.λπ. Αφαιρείτε τακτικά τα ακουστικά για να κάνετε διαλείμματα.

Συμβουλή 12: Μεριμνήστε για την ψυχική σας υγεία

Η φροντίδα της ψυχικής σας υγείας είναι πολύ σημαντική. Οι διακρίσεις, τα θέματα πρόσβασης και οι σχολικές εργασίες έχουν αντίκτυπο πάνω σας. Δοκιμάστε μερικές μεθόδους αυτοφροντίδας και επιλέξτε αυτή που σας ταιριάζει καλύτερα. Μπορείτε να περνάτε χρόνο στην ύπαιθρο, να κάνετε χαλαρωτικές ασκήσεις, να διαβάσετε κάτι που δεν σχετίζεται με το σχολείο ή απλώς να περάσετε χρόνο με τους φίλους/-ες σας.

Συμβουλή 13: Προσαρμόστε τη μάθηση στο σχολείο

Επιλέξτε μια καλή θέση στην τάξη, κατά προτίμηση στο πρώτο θρανίο από την πλευρά του παραθύρου. Έτσι, το φως πίσω σας θα φωτίζει επαρκώς τον πίνακα και το πρόσωπο του/της εκπαιδευτικού. Καθίστε στο θρανίο δίπλα σε έναν εκπαιδευόμενο/-η που μπορεί να σας βοηθήσει κατά τη διάρκεια του μαθήματος, π.χ. να ανοίξει πιο γρήγορα ένα βιβλίο, να υποδείξει μια άσκηση, να συνδράμει στις σημειώσεις κ.λπ. Εάν δεν μπορείτε να διαχειριστείτε τον όγκο της ύλης, ζητήστε από τον/την εκπαιδευτικό μετά από κάθε μάθημα μια γραπτή περίληψη με τις πιο σημαντικές πληροφορίες σε απλή γλώσσα. Αν έχετε τη δυνατότητα, χρησιμοποιήστε εκπαιδευτικές/μαθησιακές εφαρμογές και προγράμματα. Αξιοποιήστε την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ή το αναγνωστήριο του σχολείου, όπου θα μπορείτε να λάβετε βοήθεια από τους συμμαθητές/-τριές σας, τον/την εκπαιδευτικό ή τον/την βιβλιοθηκονόμο.

Συμβουλή 14: Αποφύγετε τους περισπασμούς

Διασφαλίστε ένα περιβάλλον χωρίς περισπασμούς. Καθίστε μακριά από πηγές θορύβου (ανεμιστήρες, ανοιχτές πόρτες σε διαδρόμους), ζητήστε από τον/την εκπαιδευτικό να επαναλάβει τυχόν οδηγίες που

δεν κατανοήσατε λόγω ύπαρξης θορύβου και προσπαθήστε να μειώσετε τους οπτικούς περισπασμούς στο μαθησιακό σας περιβάλλον.

Συμβουλή 15: Μάθετε πώς να αντιμετωπίζετε τα φαινόμενα διάκρισης

Μερικές φορές τα κωφά άτομα υφίστανται διακρίσεις. Αυτό ενδέχεται να τα επηρεάσει, ιδιαίτερα όταν λαμβάνουν χώρα στο σχολικό και το εργασιακό περιβάλλον. Οι διακρίσεις δεν έχουν πάντα την ίδια μορφή και έχουν διαφορετικές εκφάνσεις. Μιλήστε! Μην παραβλέπετε τις διακρίσεις. Αν θεωρείτε ότι μπορείτε να το κάνετε με ασφάλεια, πείτε άμεσα στο άτομο ότι η συμπεριφορά του είναι προσβλητική ή συνιστά διάκριση. Εάν είναι εφικτό, δώστε του/της μερικές συμβουλές ώστε να είναι πιο προσεκτικός/-η στο μέλλον. Όταν τέτοιου είδους ενέργειες συμβαίνουν κατ' εξακολούθηση, προβείτε σε πειθαρχικές ενέργειες: αναφέρετε τη διάκριση σε κάποια αρμόδια αρχή, όπως το τμήμα αναπηρίας του σχολείου σας ή το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού στο χώρο εργασίας σας. Πολλά ιδρύματα έχουν ήδη θεσπίσει διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιστατικών διάκρισης.

Συμβουλή 16: Επιλέξτε τους κατάλληλους τύπους προσαρμογών

Τα κωφά άτομα χρησιμοποιούν συνήθως προσαρμογές που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Υπηρεσίες διερμηνείας

Υπηρεσίες μετατροπής ομιλίας σε κείμενο

Υποστηρικτικά συστήματα ακρόασης

Σημειώσεις

Πολυμέσα με υπότιτλους

Δοκιμαστικές προσαρμογές

Οι προσαρμογές ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με την κατάσταση και τις ανάγκες σας. Για παράδειγμα, οι προσαρμογές σε ένα διαδικτυακό μάθημα είναι διαφορετικές από τις προσαρμογές σε μια δια ζώσης συνάντηση. Επίσης, θα πρέπει να αναγνωρίσετε ποιο είδος προσαρμογής είναι καταλληλότερο σε σχέση με το είδος των πληροφοριών που σας κοινοποιούνται, όπως για παράδειγμα σε πολύπλοκα/τεχνικά μαθήματα.

Συμβουλή 17: Χρησιμοποιήστε την τεχνολογία για σκοπούς επικοινωνίας

Πλέον κυκλοφορούν πολλές χρήσιμες εφαρμογές που μπορούν να βοηθήσουν τους κωφούς εκπαιδευόμενους/-ες να επικοινωνούν με τους/τις εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές/-τριές τους όταν δεν υπάρχει διερμηνέας. Να θυμάστε ότι αυτές οι εφαρμογές πιθανόν να μην ταιριάζουν σε όλους/-ες. Υπάρχουν διάφορες εφαρμογές σε διαφορετικές πλατφόρμες που μπορούν να σας βοηθήσουν. Κάντε μια έρευνα προκειμένου να επιλέξετε αυτή που σας ταιριάζει περισσότερο.

Συμβουλή 18: Αποκτήστε ψηφιακές δεξιότητες

Προκειμένου τα κωφά άτομα να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού, είναι σημαντικό να αναζητούν εξειδικευμένους πόρους, να μάθουν την ψηφιακή νοηματική γλώσσα, να χρησιμοποιούν εφαρμογές και λογισμικό επικοινωνίας, να παρακολουθούν διαδικτυακά μαθήματα με υπότιτλους ή διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, να παρακολουθούν προσβάσιμα βίντεο διδασκαλίας και να εξασκούνται τακτικά.

Συμβουλή 19: Ενημερώστε την κοινότητα σχετικά με την ιδιαιτερότητά σας

Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην τάξη ή τα άτομα με τα οποία συνεργάζεστε σε έναν νέο χώρο εργασίας, είναι ενήμεροι/-ες για την κώφωσή σας, ώστε να φροντίσουν οι συναντήσεις και οι συνομιλίες να είναι προσβάσιμες σε εσάς. Επίσης, μπορείτε να συζητήσετε με άτομα με τα οποία συναναστρέφεστε συχνά για θέματα κώφωσης και προσβασιμότητας.

Συμβουλή 20: Εξασκήστε την αυτοϋποστήριξη

Ενδέχεται κάποιες φορές να μην ακούτε κάποιον/-α ή να μην καταλαβαίνετε τις οδηγίες. Διασφαλίστε την πρόσβαση στην επικοινωνία και εξασκηθείτε στην αυτοϋποστήριξη. Μπορείτε, για παράδειγμα, να αντιμετωπίσετε αυτές τις καταστάσεις έχοντας προετοιμάσει ορισμένες φράσεις όπως «Δεν κατάλαβα τι είπατε. Μπορείτε να το επαναλάβετε;» ή «Παρακαλώ να με κοιτάτε ενώ μιλάτε ώστε να μπορώ να διαβάσω τα χείλη σας». Όταν είστε κατάλληλα προετοιμασμένοι/-ες, είναι βέβαιο ότι θα νιώθετε μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

5. Επιχειρηματίες

Περιγραφή

Ο I. King Jordan, ο πρώτος κωφός πρόεδρος του Πανεπιστημίου Gallaudet, δήλωσε το 1988 ότι «τα κωφά άτομα μπορούν να κάνουν οτιδήποτε μπορούν να κάνουν τα ακούοντα άτομα, εκτός από το να ακούνε». Έκτοτε πολλά έχουν αλλάξει, ωστόσο τα κωφά άτομα εξακολουθούν να υποτιμούνται στην αγορά εργασίας. Η πρόσληψη κωφών ατόμων προϋποθέτει ορισμένα μέτρα: προσαρμογή των μαθημάτων και της κατάρτισης στις επικοινωνιακές ανάγκες και τις αντιληπτικές ικανότητες των κωφών ατόμων, παροχή διερμηνέα νοηματικής στις συνεντεύξεις ή υπηρεσίας βιντεοδιερμηνείας, όπου αυτό είναι δυνατόν, αλλά κυρίως δημιουργία ενός συμπεριληπτικού και φιλόξενου εργασιακού περιβάλλοντος, κάτι που ενδεχομένως να απαιτεί αλλαγές στις αντιλήψεις και, κυρίως, τη συμπεριφορά.

Συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές

Ακολουθούν χρήσιμες συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές για τους/τις επιχειρηματίες:

Συμβουλή 1: Επιλέξτε την κατάλληλη μέθοδο επικοινωνίας

Τα άτομα με κώφωση ή βαρηκοΐα έχουν διαφορετικές επικοινωνιακές ανάγκες στο χώρο εργασίας. Οι επιχειρηματίες ή οι εργοδότες/-τριες μπορούν να εντάξουν διαφορετικές μεθόδους, όπως διερμηνείες νοηματικής γλώσσας, ηλεκτρονικές συσκευές σημειώσεων οι οποίες πληκτρολογούν μια περίληψη του προφορικού λόγου σε έναν υπολογιστή με τη χρήση ειδικού λογισμικού, καθώς και συσκευές αναπαραγωγής ομιλίας σε κείμενο οι οποίες καταγράφουν την ομιλία και τη μετατρέπουν σε κείμενο.

Συμβουλή 2: Προχωρήστε σε αξιολόγηση του χώρου εργασίας

Ξεκινήστε «χαρτογραφώντας» την υφιστάμενη τεχνολογική υποδομή της εταιρείας σας και τις απαραίτητες προσαρμογές που χρειάζονται την ένταξη των κωφών υπαλλήλων. Εκτελέστε έναν έλεγχο σχετικά με την προσαρμογή του χώρου εργασίας και τη μορφή της επιμόρφωσης (αρχική επιμόρφωση, ετοιμότητα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, επιμόρφωση κατά τη διάρκεια της εργασίας). Έτσι θα εντοπίσετε τις απλές αλλαγές που πρέπει να γίνουν προκειμένου να αρθούν τα εμπόδια για τους εργαζομένους/-ές σας.

Συμβουλή 3: Παρέχετε προσβάσιμη κατάρτιση

Φροντίστε να υπάρχουν υπότιτλοι σε όλα τα εκπαιδευτικά βίντεο κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. Αυτό θα τα καταστήσει προσβάσιμα στα κωφά άτομα αλλά παράλληλα θα βοηθήσει όλους τους νεοπροσληφθέντες/-είσες να συγκρατήσουν περισσότερες πληροφορίες. Οι κωφοί ή βαρήκοοι εργαζόμενοι/-ες πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό προκειμένου να έχουν μια ισότιμη πιθανότητα να επιτύχουν στη νέα τους εργασία.

Συμβουλή 4: Ενισχύστε την επικοινωνία μεταξύ συναδέλφων/-ισών όπως και την ευαισθητοποίηση των τμημάτων

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ενός νέου/-ας υπαλλήλου, οι συνάδελφοί/-ισσές του/της θα πρέπει να ενημερωθούν για τις προτιμώμενες μεθόδους επικοινωνίας του/της. Επιμορφώστε το τμήμα σχετικά με τη δέουσα συμπεριφορά και τον τρόπο διαμόρφωσης ενός συμπεριληπτικού περιβάλλοντος. Οι συνάδελφοί/-ες θα πρέπει να γνωρίζουν τον καταλληλότερο τρόπο για να εξασφαλίσουν την προσοχή του ατόμου, όταν αυτό απαιτείται, όπως και τον καταλληλότερο τρόπο γραπτής ή προφορικής επικοινωνίας. Ενθαρρύνετε δραστηριότητες ομαδικής ανάπτυξης που προωθούν τη συμμετοχικότητα μέσω μη λεκτικών μέσων όπως οπτικά βοηθήματα ή διαδραστικές ομαδικές ασκήσεις.

Συμβουλή 5: Οργανώστε σωστά τις συσκέψεις

Κατά την προετοιμασία μιας σύσκεψης επιλέξτε έναν χώρο που θα παρέχει στον κωφό εργαζόμενο/-η καλή ορατότητα, άπλετο φως και άμεση οπτική επαφή, ειδικά εάν υπάρχει κάποιος βασικός ομιλητής/-τρια. Προτού ξεκινήσει η σύσκεψη, ρωτήστε τους εργαζόμενους/-ες με ποιον τρόπο θα ήθελαν να επικοινωνούν και να συμμετέχουν κατά τη διάρκεια της σύσκεψης. Διαθέστε όλο το γραπτό υλικό (ημερήσια διάταξη, παρουσίαση, έντυπα) πριν από την έναρξη της σύσκεψης. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες/-ουσες ότι θα πρέπει να αποφεύγουν να μιλάνε ταυτόχρονα και καλό θα είναι να παίρνουν τον λόγο ο ένας μετά τον άλλον/-η. Με αυτόν τον τρόπο θα είναι σαφές ποιος/-α είναι κάθε φορά ο ομιλητής/-τρια.

Συμβουλή 6: Προβείτε σε προσαρμογές κατά τη διάρκεια και μετά τις συσκέψεις

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες/-ουσες να σηκώνουν τα χέρια τους πριν μιλήσουν. Αυτό επιτρέπει στους/στις διερμηνείς να εναλλάσσουν τις αφηγήσεις και στο ακροατήριο να αναγνωρίζει εύκολα ποιος/-α μιλάει. Κατά τις διαδικτυακές συσκέψεις θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η ενεργοποίηση των καμερών, ώστε οι κωφοί/-ές υπάλληλοι να μπορούν να διαβάζουν τα χείλη των ομιλητών/-τριών. Ακόμα και τα άτομα που δεν μπορούν να διαβάσουν τα χείλη, λαμβάνουν κοινωνικές ενδείξεις μέσω των εκφράσεων του προσώπου. Συνιστάται επίσης η καταγραφή των συσκέψεων. Δεδομένου ότι ίσως οι κωφοί εργαζόμενοι/-ες να δυσκολεύονται να κρατούν σημειώσεις ενώ παρακολουθούν τον/την διερμηνέα ή διαβάζουν τους υπότιτλους, η ύπαρξη μιας ηχογράφησης στην οποία μπορούν να ανατρέχουν είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και ενδεχομένως να φανεί χρήσιμη και στα ακούοντα μέλη της ομάδας σας. Επιπλέον, μπορείτε να παρέχετε απομαγνητοφώνηση, σημειώσεις, απευθείας υπότιτλους ή διερμηνεία, ανάλογα με τις προτιμήσεις και τις ανάγκες του εργαζομένου/-ης.

Συμβουλή 7: Αναθεωρήστε το σχέδιο ετοιμότητας του οργανισμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης

Δυστυχώς, μέχρι και σήμερα, τα περισσότερα κτίρια δεν διαθέτουν τους κατάλληλους μηχανισμούς ειδοποίησης των κωφών εργαζομένων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Κάθε ηχητικός συναγερμός θα πρέπει να συνοδεύεται από φώτα που αναβοσβήνουν. Για τις ανακοινώσεις έκτακτης ανάγκης που γίνονται μέσω μεγάλων ή ενδοεπικοινωνίας, δημιουργήστε ένα σύστημα αλληλοϋποστήριξης (buddy system) για να διασφαλίσετε ότι ο εργαζόμενος/-η θα λάβει το μήνυμα. Μπορείτε επίσης να μεταδώσετε

τις ειδοποιήσεις έκτακτης ανάγκης μέσω γραπτών μηνυμάτων και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ενημερώστε τον εργαζόμενο/-η για τυχόν σχέδια εκκένωσης κατά τη διάρκεια της αρχικής εκπαίδευσης.

Συμβουλή 8: Ενημερωθείτε σχετικά με τις προσαρμογές για κωφούς/-ές υπαλλήλους

Οι εργοδότες/-τριες υποχρεούνται να παρέχουν εύλογες προσαρμογές για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής επικοινωνίας, οι οποίες κυμαίνονται από την παροχή διερμηνέα νοηματικής γλώσσας πλήρους απασχόλησης έως απλές προσαρμογές στην εταιρική κουλτούρα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε έναν συνδυασμό πολλαπλών λύσεων για να προάγετε την επικοινωνία και την αποτελεσματική εργασία μεταξύ κωφών και ακουόντων συναδέλφων/-ισσών.

Συμβουλή 9: Βρείτε έναν κοινώς αποδεκτό τρόπο συνύπαρξης

Όταν προσλαμβάνετε έναν κωφό εργαζόμενο/-η, μη θεωρείτε ότι γνωρίζετε εκ των προτέρων τις ανάγκες του/της. Είναι απολύτως αποδεκτό, ευπρεπές και εύκολο να ρωτήσετε για τις μεθόδους επικοινωνίας που προτιμά. Δεδομένου ότι όλοι είναι διαφορετικοί/-ές, κάθε άτομο πιθανόν να έχει διαφορετικές ανάγκες και προτιμήσεις. Στο πλαίσιο της εισαγωγικής εκπαίδευσης, συζητήστε για τις πιο αποτελεσματικές επιλογές για τις συναντήσεις σε επίπεδο εταιρείας, τις ενημερώσεις της ομάδας, τις αλληλεπιδράσεις με τους συναδέλφους/-ισσες, τις αξιολογήσεις των εργαζομένων και τους προσωπικούς χώρους εργασίας. Όσο περισσότερο επικοινωνείτε από νωρίς τόσο καλύτερη θα είναι η επικοινωνία στον χώρο εργασίας με την πάροδο του χρόνου.

Συμβουλή 10: Δημοσιεύστε τις κατάλληλες αγγελίες εργασίας

Εάν σκοπεύετε να προσλάβετε ένα κωφό άτομο, βεβαιωθείτε ότι οι αγγελίες σας ενημερώνουν τους υποψήφιους/-ες ότι υποστηρίζετε τα άτομα με αναπηρία και εκτιμάτε την ισότητα και τη διαφορετικότητα στο χώρο εργασίας. Ορισμένα άτομα με απώλεια ακοής ενδέχεται να αποφεύγουν τη χρήση του τηλεφώνου, γι' αυτό φροντίστε να προβλέπετε πάντα μια εναλλακτική μέθοδο επικοινωνίας για τη συλλογή περισσότερων πληροφοριών (μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή έναν αριθμό κινητού τηλεφώνου για αποστολή μηνυμάτων SMS). Εάν χρησιμοποιείτε πρακτορεία εύρεσης προσωπικού, ενημερώστε τα σχετικά με την προθυμία σας να προσλάβετε εργατικό δυναμικό που χαρακτηρίζεται από οποιασδήποτε μορφής διαφορετικότητα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Μπορείτε επίσης να απευθυνθείτε σε υπηρεσίες υποστήριξης της απασχόλησης οι οποίες βοηθούν τα άτομα με κώφωση ή απώλεια ακοής να έχουν πρόσβαση και να επιτύχουν στην αγορά εργασίας. Χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα, αποφύγετε τους τεχνικούς όρους και αναφέρετε σαφώς στην αγγελία σας ότι προσφέρετε ανάλογη υποστήριξη στις συνεντεύξεις, εφόσον χρειάζεται.

Συμβουλή 11: Διοργανώστε προσβάσιμες συνεντεύξεις

Βεβαιωθείτε ότι ο φωτισμός στην αίθουσα της συνέντευξης είναι καλός ώστε ο υποψήφιος/-α να μπορεί να βλέπει τα χείλη του συνεντευκτή/-τριας. Η θέση του υποψηφίου/-ας δεν θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη προς το παράθυρο, καθώς αυτό θέτει το πρόσωπο του συνεντευκτή/-τριας υπό σκιά. Ρωτήστε τον υποψήφιο/-α εάν η διάταξη των καθισμάτων τον/την εξυπηρετεί. Λάβετε υπόψη ότι, με την κατάλληλη υποστήριξη, η απώλεια ακοής δεν αποτελεί εμπόδιο στην εκτέλεση των περισσότερων εργασιών.

Συμβουλή 12: Υλοποιήστε άμεσα τις απαραίτητες προσαρμογές

Υλοποιήστε τις προσαρμογές από την πρώτη ημέρα απασχόλησης του κωφού εργαζομένου/-ης. Αυτό θα αναδείξει τη φιλοσοφία της εργασιακής σας κουλτούρας και θα κάνει τον νέο/-α σας υπάλληλο να αισθάνεται πιο ευπρόσδεκτος/-η, ενώ παράλληλα θα βοηθήσει όλη την ομάδα να επικοινωνεί πιο αποτελεσματικά. Θα καταστήσει επίσης πιο ομαλή τη διαδικασία ένταξης, καθώς ο/η νέος υπάλληλος θα αφομοιώσει ευκολότερα τις πληροφορίες με τρόπο που τον/την εξυπηρετεί.

Συμβουλή 13: Ελαττώστε τον περιττό θόρυβο

Προσπαθήστε να βελτιώσετε την ακουστική σε ένα γραφείο: χρησιμοποιήστε μαλακά αντικείμενα επίπλωσης, όπως χαλιά, τοποθετήστε ακουστικά πάνελ και καλύμματα από καουτσούκ στις καρέκλες και τα πόδια των τραπεζιών. Αυτό θα βοηθήσει στη μείωση του θορύβου. Αν βάζετε μουσική, είτε κλείστε την είτε χαμηλώστε την ένταση. Αν είναι δυνατόν τοποθετήστε τον εργαζόμενο/-η με απώλεια ακοής σε έναν χώρο εργασίας με καλή ακουστική.

Συμβουλή 14: Αξιοποιήστε προϊόντα και τεχνολογίες υποστήριξης

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και τεχνολογιών που συμβάλλουν στην άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα κωφά άτομα στον χώρο εργασίας τους. Συζητήστε για αυτά τα μαζί με τον/την υπάλληλό σας και επιλέξτε αυτά που ταιριάζουν καλύτερα στις ανάγκες όλων.

Συμβουλή 15: Εντοπίστε τυχόν υποστηρικτικές λειτουργίες σε εξοπλισμό που ήδη διαθέτετε

Θυμηθείτε ότι η υποστηρικτική τεχνολογία δεν συνεπάγεται απαραίτητα πρόσθετο ή εξειδικευμένο εξοπλισμό. Πολλά καθημερινά προγράμματα λογισμικού και συσκευές, όπως τα smartphone, διαθέτουν ενσωματωμένες λειτουργίες που μπορούν να βελτιώσουν την προσβασιμότητα των ατόμων με απώλεια ακοής.

Συμβουλή 16: Χρησιμοποιήστε οπτικά βοηθήματα

Εκτός από τα έτοιμα επαγγελματικά οπτικά βοηθήματα, όπως τα γραφήματα, οι χάρτες και τα διαγράμματα, μπορείτε να δημιουργήσετε τα δικά σας οπτικά βοηθήματα, όπως για παράδειγμα οι οπτικοποιημένες συμβουλές επικοινωνίας. Δημιουργήστε μαζί με την ομάδα σας εικονογράμματα που αναγράφουν τους κανόνες επικοινωνίας με κωφούς/-ές υπαλλήλους. Μια τέτοια δραστηριότητα αποτελεί ταυτόχρονα μια σπουδαία ευκαιρία περαιτέρω ανάπτυξης του ομαδικού πνεύματος.

Συμβουλή 17: Επιδείξτε υπομονή, ευελιξία, κατανόηση

Η προσβασιμότητα μπορεί να είναι μια πρωτόγνωρη πρακτική αλλά αυτό δεν θα πρέπει να σας αποθαρρύνει! Τα μέλη της ομάδας μπορούν να καλλιεργήσουν μαζί μια κουλτούρα προσβασιμότητας, ενώ δεν χρειάζονται υπερβολικές αλλαγές προκειμένου ένα άτομο να αισθανθεί ότι συμπεριλαμβάνεται και εκτιμάται.

Συμβουλή 18: Ενθαρρύνετε την αυτό-υποστήριξη

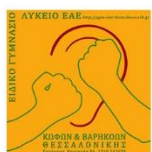
Παροτρύνετε τους κωφούς/-ές υπαλλήλους σας να υπερασπιστούν τον εαυτό τους. Μάθετέ τους να επικοινωνούν τις ανάγκες τους, να αιτούνται προσαρμογές και να διεκδικούν με σθένος υποστήριξη στον χώρο εργασίας, εφόσον τη χρειάζονται.

Συμβουλή 19: Αξιοποιήστε εξωτερικές χρηματοδοτήσεις και ευκαιρίες

Κάντε μια έρευνα σχετικά με τις διαθέσιμες κυβερνητικές ενισχύσεις, τα προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς με στόχο την πρόσβαση σε εξωτερικά κεφάλαια για την ενσωμάτωση κωφών εργαζομένων. Επιπλέον, αναζητήστε τυχόν διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ. Μείνετε ενήμεροι/-ες σχετικά με τις μεταβαλλόμενες κανονιστικές ρυθμίσεις και αναζητήστε καθοδήγηση από τους αρμόδιους οργανισμούς ή συμβούλους προκειμένου να προσφέρετε ολοκληρωμένη υποστήριξη.

Συμβουλή 20: Παρέχετε έναν φιλόξενο και συμπεριληπτικό χώρο εργασίας

Καταβάλετε κάθε δυνατή προσπάθεια για να υλοποιήσετε προσαρμογές που διασφαλίζουν ότι οι κωφοί και βαρήκοοι εργαζόμενοι/-ες ανταποκρίνονται με επιτυχία και έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν την καλύτερη δυνατή εργασία προς όφελος της εταιρείας.

www.3d4deafproject.eu

Το παρόν έγγραφο μπορεί να αντιγραφεί, να αναπαραχθεί ή να τροποποιηθεί σύμφωνα με τους ανωτέρω κανόνες. Επιπλέον, πρέπει να γίνεται σαφής αναφορά στους συντάκτες/-τριες του εγγράφου και σε όλα τα ισχύοντα τμήματα της δήλωσης περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Με την επιφύλαξη κάθε νόμιμου δικαιώματος. © Πνευματική ιδιοκτησία 2023 3D4DEAF